

09.01.2024.

**Høringssvar vedrørende Strandtudsen (bilag 4 art)
Hermed indsigelse imod Egholmmotorvejen.**

Det gøres hermed indsigelse til lov om anlæg af en 3. Limfjordsforbindelse.

Indsigelserne tager udgangspunkt i: "MKR 2023", "Udkast til forslag til Lov om anlæg af en 3. Limfjordsforbindelse", "VVM-redegørelsen 2021" og "Vejdirektoratets Høringsnotat (3. Limfjordsforbindelsen) august 2021".

Strandtudsen

Strandtudsen lever lige her på engarealet, her hvor jeg og min familie bor. Nørholmsvej 101. 9000



De populationer, som findes her på arealerne Nørholmsvej 101, var her allerede, da vi købte ejendommen i marts 2003. Vi hører deres sang, og vi møder dem her hver evig eneste år. Det er en gammel population.

I foråret 2014 fik vi tilladelse til etablering af vandhul på vores matrikel med denne begrundelse: *formålet med søen er at lave en god ynglelokalitet for strandtudsen, som har en stor population i området.*

Det var mig, der gjorde kommunen opmærksom på, at de lever her og har gjort det inden 2003. Vores marker der ligger omkring gården og helt ned til byzonen, gødes ikke og afgræsses af vores heste og får. Naboejendommens marker benyttes ligeledes til hestehold, og alle marker holdes nede. Længere inde i dokumenter er en arealoversigt hvor arealer er indtegnet

De strandtudser der bor her, er nok de mest fotograferede i hele landet. Jeg har følt, at det ville blive nødvendigt at kunne dokumentere deres liv her, hvis der pludselig skulle komme en myndighed, som ønsker dokumentation for deres tilstedeværelse. Det er jeg rigtig glad for, jeg har gjort. Jeg lavede derfor et fotodokument om strandtudsene Nørholmvej i tidsperioden (2013 -2019) for at dokumentere deres trofaste tilstedeværelse her.

Dette dokument modtog Aalborg Kommune og Vejdirektoratet dec. 2019 i forbindelse med VVM-opdateringen. Biologen som foretog feltundersøgelsen til VVM, talte jeg med, da hun var ude i feltet her i området, og jeg oplyste om vores mangeårige observationer/registreringer. Hun fik naturligvis tilsendt fotoserien umiddelbart derefter som oplysning og dokumentation for mine ord.

Jeg har efterfølgende overvejet: kan I betvivle mit dokument? Nej, det er ikke muligt, for der er brudstykker af min kjole, min speciallavet ring, vores trægård, min datters ansigt, min søns ansigt og hånd. Strandtudsens fortsatte plads i biodiversiteten, har været særdeles væsentlig, så derfor har den ALTID været i min og min families bevidsthed.

Jeg kender kun ganske få mennesker, som har set en levende strandtudse og endnu færre, der har holdt denne lille smukke tudse for at sikre et foto og dermed en mulighed for bevisførelse i kampen for at bevare dets fortsatte habitat og liv. Der er derfor mange, der spørger:

"Åh, kan du ikke vise os en strandtudse". NÆÆÆ, det kan jeg ikke.

Vi møder dem stort set aldrig i dagtimerne, for der ligger de gravet ned i sand, i ly af grene, blade, tilfældige huller, under en skæv flise..... Vi lader dem være, fordi de er vilde dyr og for øvrigt også meget svære at finde. Et par gange gennem årene, har vi dog reddet strandtudser, der er landet i en krukke eller lign.

Vi møder strandtudsens om aftenen hen over sommeren, når den søger føde på vores grusbelagte gårdsplads i aftentimerne. Det er udelukkende der, vi har mulighed for at stoppe deres flugt - løfte dem op og i hast finde dagens avis. Derefter straks ud i det frie liv igen.

I yngleperioden er det fantastisk at høre hannernes sang. Vi har mange optagelser om dette, men altid på afstand af ynglestedet. Vi har forsøgt at komme helt tæt på, når de synger og derved hidkalder hunnerne, men det er ikke lykkedes os, selvom vi har haft mange år til at øve os i. **De er ekstrem lyd følsomme. Så snart de hører lyd af græs, der bevæger sig, en lille gren der knækker... ja, selv den mindste lyd, så stopper de med at synge.** De venter, de kan vente i op til et par minutter - først når de er helt trygge og sikre på, at der ingen fare er, starten én han med at kalde. Derefter følger de andre efter.

Vi må altså konstatere, at selvom vi har været "nabo" til hinanden i mere end 20 år, så er flugt deres absolut første reaktion, når der opstår lyd fra vores færden. Jo, de er ekstrem lyd følsomme.

Strandtuderne her på Nørholmsvej synger aldrig før sidst på aftenen. På Egholm er det anderledes. Der kan de godt finde på at synge midt om eftermiddagen og det er ikke fordi, det er en anden art. Det er fordi, der er mere ro, så hannernes kalden, kan høres af hunnerne. Det er det, det handler om. Her hvor vi bor, er der trafik og selvom det er i begrænset form, så er det tydelig nok til, at hannerne først igangsætter deres kaldesang til hunnerne sidst på aftenen. Mine mange optagelser i felten er derfor ret mørke, med lav sigtbarhed.

Strandtudser reagerer på bilers støj. Det har jeg observeret gennem 20 år. Jeg går derfor typisk ud omkring kl. 23- 23.30, når jeg vil optage deres sang, for på det tidspunkt på en hverdagsaften, kan det bedre lykkes mig at få mulighed for at høre dem.

Ifm. det digitale offentlige borgermøde modtog Vejdirektoratet et spørgsmål vedr. trafikstøj og strandtudsens.

- Her kommer svaret: *Ja, det vurderes umiddelbart, at en strandtudsehun vil have lettere ved at høre en strandtudsehan, når der ikke er trafikstøj. Påvirkningen af padde fra trafikstøj er ikke velundersøgt. Det formodes at trafikstøj i aften- og nattetimerne kan føre til, at hunnerne kan have vanskeligt ved at høre og lokalisere hannen, hvilket kan nedsætte artens ynglesucces. Nogle studier viser dog, at hannerne er i stand til at tilpasse deres kald, når der er baggrundsstøj.*

Alle med blot lidt kendskab til tudser må undre sig over sætningen: **Ja, det vurderes umiddelbart, at en strandtudsehun vil have lettere ved at høre en strandtudsehan, når der ikke er trafikstøj.**

Det er beskæmmende, at der på den måde tales ned til borgernes begavelse og evne til at forstå så simpel overvejelse. Der tales med stor forsigtighed. For mig viser det, at det jeg har oplevet i det virkelige liv sammen med strandtudserne i så mange år, har større validitet, end denne tvivlende udtalelse de leveres.

Rambøll VVM 2021 og SWECO MKV 2023 synes at have svært ved at vedstå strandtudsens faktuel arts adfærd. Hvad ligger bag denne modvilje? – jeg har selv en tanke derom...

Min redegørelse ovenfor er personlig og forholdsvis detaljeret, men det ser jeg som en nødvendighed, idet jeg nok er en af de få mennesker, der har levet så tæt op af og i samspil med STRANDTUDSEN. Jeg oplever det særdeles nødvendigt at udfolde forståelsen for denne arts adfærd, fordi antallet af dem falder konstant med risiko for at de vil uddø, til trods for at de er i beskyttelse af stærke EU `habitatdirektiver og Bern-konventionen.

Rambøll udtalelse i VVM 2021.

I Miljøkonsekvensvurderingen 29/531 står der følgende:

På trods af den våde vinter i 2019/2020 var foråret usædvanligt tørt med et tørkeindeks for Aalborg-området på over 9 i maj og juni mdr.

- Det kan have medført udtørring af potentielle paddelokationer, *hvorfor det ikke kan udelukkes, at lokaliteter, hvor der ikke blev observeret yngleaktivitet i 2020, kan fungere som ynglelokaliteter i andre år.*

Det er meget underligt, at denne MKR er mangelfuld med hensyn til at beskrive hvilke habitats områder som er væsentlige for Strandtudsens på Egholm, i Hasseris enge og ved fjordengene ved Hasseris å og Svanholmgrøften. Populationen er ikke opgjort og beskrevet.

Strandtudsens er observeret adskillig mange gange ved den sydlige del af Nørholmsvej, Hasseris enge samt vest for Hasseris å, hvilket MKR delvis referer til.

MKR, side 55: Strandtudse er registreret af lodsejere ved Nørholmsvej i korridoren /9/, og dokumenteret jævnfør forvaltningsplan for strandtudse /4/. Strandtudsen er registreret ved søen på lokalitet 126 i 2013 i forbindelse med kommunale besigtigelser, hvor arten beskrives som ynglende på lokaliteten /5/, men arten er ikke fundet ved besigtigelsen i 2020, hvor der er konstateret fisk i søen. Strandtudse er samtidig registreret som enkeltfund ved en naboejendom til søen /5/. Der foreligger herudover gennem flere år lydoptagelser af kvækkende strandtudser inden for undersøgelseskorridoren ved Nørholmsvej.

Da jeg læste denne konklusion, blev jeg meget stille indeni. Selvfølgelig kan man ikke udelukke at et område som normalt fungerer som habitat for strandtudsen, ikke længere er det, fordi der kommer et år med usædvanlig højt tørkeindeks.

Tudserne er her alligevel, men lige såvel som det gælder for andre dyr/planter er deres ynglesucces afhængig af, hvorledes vejret arter sig og dermed, hvilke ynglemuligheder der tilbydes de enkelte år. Sidste år da VVM-undersøgelsen foregik, var foråret usædvanligt tørt og grundet vores lange kendskab til arten vidste vi, at hannernes kald og yngleaktiviteten ville være påvirket af tørken.

Hvordan kan det være borgernes erfaringer tilsidesættes og sammenkobles det med manglende sund fornuft i forhold til vejrlig, formuleres disse ord fra Rambøll:

*Det kan ikke udelukkes at lokationen **kan fungere** som ynglelokalitet i andre år.*

Jamen, det er så tåbeligt og forkasteligt (beklager min vending) at udtale således. Selvfølgelig er de vilde dyrs ynglesucces afhængig af vejrlig. hvor er myndighederne begejstringen over at denne sjældne tudser lever her på engarealerne år efter år?

- Det er ikke retvisende for stedets kvalitet som habitat for strandtudserne at skrive "kan fungere". jeg fortalte jo biologen om stedet og vores lange kendskab til strandtudsen.

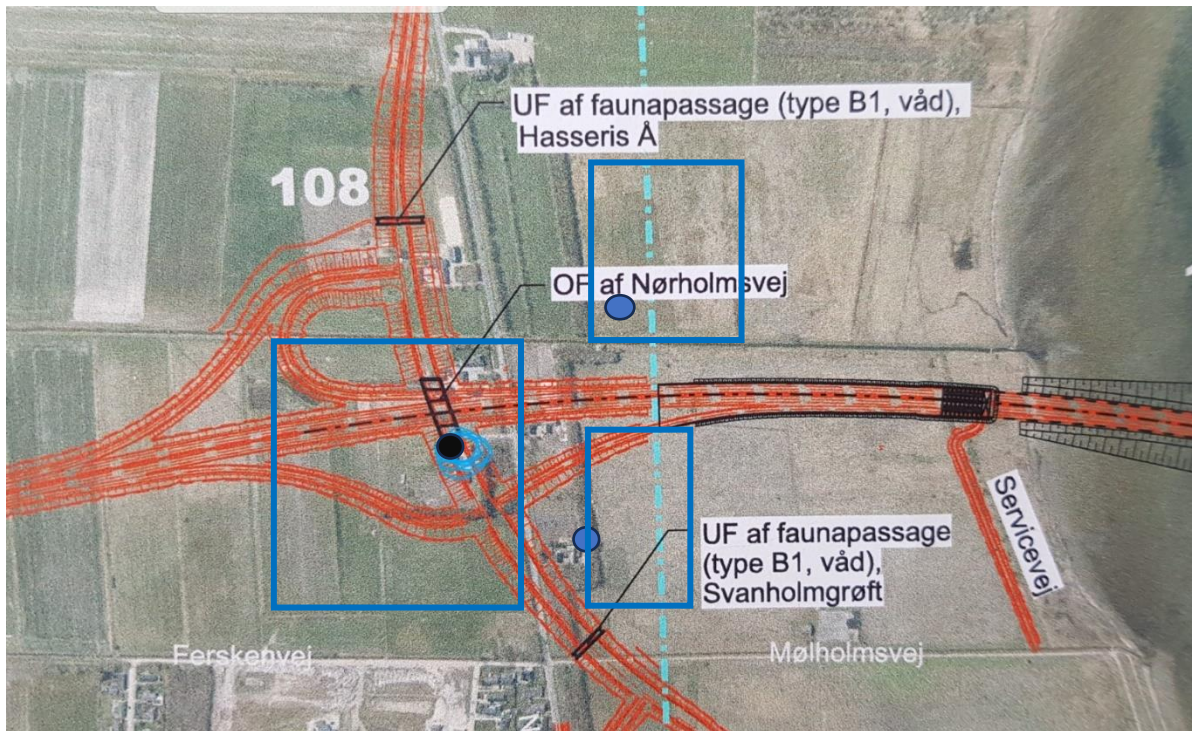
Hvor lang tid skal en art være til stede i et område, før de VIL SIGE: Lokaliteten fungerer som ynglelokation? Jeg har også indsendt lydoptagelse til Vejdirektoratet og Aalborg Kommune

Andre steder, også i fattige områder af verden, ved man at lokalbefolkningens viden er nødvendig at benytte sig af. Hvis man f.eks. vil eftersøge bjerggorillaen, uden at lytte til lokalbefolkningens kendskab/ viden til artens helt særlige selvvalgte habitat, vil eksperter hurtigt komme til kort, med det resultat, at de ikke finder dem.

Det er ikke ensbetydende med, at de videnskabeligt kan tillade sig at vurdere noget om stedets funktionalitet eller at konkludere, at der ikke findes flere af arten.

Det er derfor væsentligt at inddrage lokalbefolkningens viden. Det har Rambøll 2021 og nu SWECO 2023 ikke ønsket.

NYE TIDER FOR STRANDTUDSEN



De rektangulære arealer, giver et billede af de områder med margin der udgør strandtudsens epicenter, det er ikke muligt præcis at definere deres færden, men i forhold det jeg har lyttet mig til og oplevet, kan jeg stå inde for dette.

Ovenfor ses hvor Vejdirektoratet har fundet det fordelagtig at placeret et meget store udfletningsanlæg, faktisk det mest komplicerede på linjeføringen. Jordens beskaffenhed hvor dette anlæg ønskes placeret er meget, meget blødt. Ved den sorte cirkel på kortet ligger vores stuehus, som er opført med 2 etager, hver på 102 m². Det er bygget i træ, som jo er en let konstruktion, men alligevel er det funderet på 16 søjler, der er banket 16 meter ned i undergrunden, for blot at sikre stabilitet. Det giver et billede af områdets profil --- særdeles blød fugtige engjord, som strandtuds holder af.

DET SIGER noget OM OMRÅDETS evne til at fungere som habitat for strandtuds.

MKR mener dog, at det nemt kan lade sig gøre, at sikre strandtudsens fortsatte eksistens på dette sted, selvom strandtudsens habitatområde fuldstændig fjernet og bortgravet under hele anlægsfasen. Hele de habitatområder som de selv har defineret som brugbart bliver gravet bort/fjernet. På skitseplan skal der mellem tilkørsel og afkørsel ramperne være nogle græsområder opdelt i mindre områder, som tænkt som nye habitatsområder.

(Vi er vel enige om, at den store population hos mig/inkl. de omkringliggende arealer vil være ikke-eksisterende)



Strandtudsens er uendelig lille i forhold til dette projekt.

Rambøll VVM 2021. Vurdere246/531:

- I forbindelse med planlægning af aktiviteter lægges der i vurderingerne af påvirkninger fra potentiel inddragelse eller forstyrrelse af levesteder vægt på, om aktiviteten samlet set beskadiger den lokale bestand af bilag IV-arter væsentligt eller ikke væsentligt, og om den økologiske funktionalitet for yngle- og rasteområderne opretholdes. (HVORDAN KAN DET VÆRE, AT RAMBØLLE pludselig kun har opereret med to kategorier? I forbindelse med knortegåsen var der fem? Det har heller ikke været muligt for mig at finde frem til, hvad disse benævnelser dækker over?)
- Arealinddragelse af vandhuller og andre vandsamlinger, der fungerer som ynglesteder for padder, medfører tilbagegang i bestanden eller øget konkurrence om de eventuelle nærliggende ynglesteder, hvilket også kan føre til bestands nedgang. **Padder er som udgangspunkt meget stedfaste og få vandrer mere end 1. km til nye ynglesteder.**
- *Strandtudsens er dog, som beskrevet i tabel 13-1 en udpræget pionérart, som kan nyetablere sig flere kilometer fra kendte ynglesteder (Påstås der – se neden)*
- Yderligere påvirkninger kan være øget risiko for drab af padder i anlægsfasen ved kørsel med maskiner, da strandtudsens gerne søger føde på sparsomt bevoksede arealer. Udbygges infrastrukturen i et område, hvor strandtudsens findes, er der derfor stor risiko for, at arten vil søge føde på arbejdsarealerne.

Arealinddragelse af yngle-, fouragerings- eller rastepladser for beskyttede arter, **betyder tilbagegang i populationer** eller øget konkurrence om de eventuelle nærliggende øvrige steder med egnede forhold. **Det kan føre til nedgang i populationsstørrelse eller at arten forsvinder.**250/ 531

Til trods for at inddragelse kan føre til at arten forsvinder fremfører Rambøll følgende konklusion: *Dermed vurderes konsekvensen i anlægsfasen for strandtudsens som **ikke væsentlig**, og det vurderes derfor, at den økologiske funktionalitet for strandtudsens kan opretholdes på strækningen i anlægsfasen (256/531)*

(Hvis dette var en Ph.d.-afhandling, ville den ikke blive godkendt.)

Den konklusion havde jeg ikke tænkt kunne komme. Jeg kan ikke forstå, hvorledes det kan være muligt, at Rambøll og SWECO kan forsvare etableringen af dette motorvejsprojekt og dermed fuldstændig tilsidesætte de stærke lovmæssige beskyttelseskrav, vi som land skal overholde.

Der er derfor nødvendigt, i denne indsigelse at indskrive hvad den øverste myndighed – Miljøministeriet oplyser om denne art.

Jeg må lige for god ordens skyld oplyse, at jeg antager, at Miljøministeriets faktuelle oplysninger, er det I som myndighed, skal have som pejlepunkt i forhold til, om et vejprojekt overholder de lovmæssige beskyttelseskrav, som Danmark har forpligtiget sig til. Det har jeg nemlig selv gjort i mit liv med strandtudsens. Derfor trives de her.

På Miljøministeriets hjemmeside oplyses følgende:

I forordet til forvaltningsplanen for strandtudsens står der bl.a. følgende:

Danmark er ligesom resten af det europæiske fællesskab underlagt nogle generelle beskyttelseskrav, der har til sigte at værne om vores fælles europæiske natur. Som led i Danmarks implementering af dele af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiv vedtog Folketinget i juni 2009 en lov der trådte i kraft 1. oktober 2009. Loven tilføjer nye bestemmelser i bl.a. naturbeskyttelsesloven.

Bestemmelserne omhandler bl.a. forbud mod:

- *At ødelægge yngle- og rasteområder.*
- *Forsætligt at forstyrre bl.a. dyrearter opført på habitatdirektivets bilag IV med skadevirkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af omfattede dyrearter.*

Reglerne supplerer den gældende beskyttelse. Forbuddet gælder dyrearter opført på habitatdirektivets bilag IV. Den sjældne strandtudse er en bilag IV-art, og Danmark er derfor forpligtet til at passe på den.

Lovgivningsmæssig beskyttelse

Lovgivningsmæssig beskyttelse: Efter dansk lovgivning er strandtudsens totalfredet. Den må ikke fanges eller ihjelslås. Desuden må ødelæggelse eller beskadigelse af dens yngle og rasteområder ikke finde sted.

Endvidere må den ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden.

Disse bestemmelser fremgår af naturbeskyttelsesloven samt en række andre forskellige love, og har til hensigt at sikre fuld gennemførelse af EU habitatdirektivets artikel 12 om en beskyttelsesordning for arter, som er opført på direktivets bilag IV, herunder strandtudse.

EU's Habitatdirektiv (Direktivet for bevaring af naturtyper, samt vilde dyr – og planter 92/93/EØF)

Strandtudsens er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, som omfatter dyre- og plantearter af fællesskabsbetydning, som kræver streng beskyttelse. **Det omfatter bl.a. forbud mod**

- a) Alle former for forsætlig indfangning eller drab af enheder af disse arter i naturen.
- b) Forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer.
- c) Beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder

Habitatdirektivet har stor betydning for strandtudsens, da det gør ansvaret overfor arten til en fælles, **international forpligtelse.**

Jeg tror at alle mennesker, der læser ovenstående forpligtelse, uanset om de kender arten strandtudsens, kan se at Egholmmotorvejen på alle punkter tilsidesætter denne overholdelse.

Hvorfor mener MKR noget helt andet?

Hvorfor mener man, at de gerne må indsamle strandtusserne?

Hvorfor mener man, at man gerne må ødelægge strandtudsens foretrukne og selvvalgte habitat?

Hvorfor mener man, at man gerne må dræbe strandtuderne ved Nørholmsvej, på Egholm og ved strandengene ved Egholm/Hasseris å?

Jeg har fundet svaret og det er etablering af afværgeforanstaltninger.

- Efter hver eneste arealinddragelse kompenseres der for dette ved, at der skal anlægges afværgetiltag – etablere erstatningsarealer endda i forholdet 1:2. Det ser pludselig ud som, at en motorvej rent faktisk er skånsom og hensynsfuld, idet der tildeles dobbelt areal for arten. Det lyder hensynsfuldt

Afværgeforanstaltninger er det moderne samfundsord, der benyttes til at legalisere fjernelse af dyrenes egen valg af habitat.

I forbindelse med opdateringen af VVM - holder SWECO sig ikke tilbage med at benytte denne foranstaltning. Der ligger en tilsyneladende fasttømret overbevisning om, at artens livsvilkår på det nye areal, der anvises dem, vil kunne opfylde dyrenes krav præcis som altid. Der tvivles tilsyneladende ikke på, om det bliver vellykket og som sagt etableres der flademæssigt faktisk dobbelt op 1:2.

Men der ændrer jo intet. Arealer har forskellige kvaliteter. Det hjælper ikke at tilbyde et areal der er to gange større, hvis ikke det har den profil, som Strandtudsens selv vælger.

Der findes mange eksempler på at mennesker overlegent mener, at de præcis ved, hvad der skal til, for at sikre en arts fortsatte eksistens. Et areal udmål i forhold til kvadratmeter giver ingen mening -- jo i forhold til en hest og en ko ... men de vilde dyr stiller helt andre krav.

Afværgeforanstaltninger benyttes til at rydde indsigelser af bordet, og det påstås hårdnakket, at alle internationale direktiver ift. bilag IV arter overholdes med afværgeforanstaltninger, men har Rambøll, SWECO og Vejdirektivet glemt eller valgt at tilsidesætte de lovmæssige beskyttelseskrav?

”Man må ikke ødelægge strandtudsens leve- og ynglested”, står der i loven.


Mener I afværgeforanstaltninger, kan tilsidesætte/ ophæve lovens påbud? Hvis strandtudsens er så omstillingsparat, som der angives i VVM opdateringens projekt, så er det underligt, at strandtudsens er en stærk truet bilag IV-art.


Rambøll og SWECO anvender i stor udtrækning, ja faktisk altid denne foranstaltning til legalisering af inddragelse af arealer, i forhold til næsten samtlige arealinddragelser/fortrængninger, så motorvejen kan etableres. Bag denne tænkning ligger der en tilsidesættelse af en viden fra det ministerium, som netop arbejder med natur. Det er ikke en mening de fremlægger – det er viden.

Spørgsmålet er:

- **VIL** Vejdirektoratet godtage forestillingen og løfte om afværgeforanstaltningers succes, og dermed sikre, at der ikke vil være nogen tilbagegang af Strandtudsens?
- **VIL** Vejdirektoratet beslutte, at de tager denne risiko og derved og dermed overtræder de internationale underskrevne habitatdirektiver?
- **KAN / Vil** Vejdirektoratet i stedet beslutte sig for ikke at pege på en motorvej i Egholmlinjen, men i stedet anbefale, at der laves en undersøgelse af et ekstra rør i øst?

Jeg tilbageviser effekten af afværgeforanstaltninger og erstatnings arealernes evne til at artsikre strandtudsens med henvisning til Miljøministeriet.


Miljø- og Fødevareministeriet
 Miljøstyrelsen

Natur & Vand ▾ Friluftsliv ▾ Luft & Støj ▾ Erhverv ▾ Kemi ▾ Affald & Jord ▾ 

Du er her: > Forside > Natur & Vand > Natur > Artsleksikon > Padde > Strandtudse

Strandtudse

Strandtudsen er lille og tætbygget og har en tydelig gul stribe ned langs ryggen. Den bliver op til 8 cm lang.

Den kendes fra hele landet, men er nu blevet sjælden mange steder.

Den yngler mest i søer uden bevoksning eller søer, der tørrer ud i løbet af sommeren.

Udbredelse


Strandtudsen er udbredt i Vesteuropa, Sydsverige, det vestlige Rusland og Schweiz.

Strandtudsen er kendt fra hele Danmark, også fra mange små øer, men dog ikke Læsø. Nu er den gået meget stærkt tilbage og er blevet sjælden i mange dele af landet. I Østdanmark kendes der p.t. kun fire lokaliteter på Sjælland. I Himmerland og Østjylland er arten ligeledes gået tilbage. Strandtudse synes helt at være forsvundet fra Sønderjyllands vestkyst. Flest strandtudser findes der formodentlig nu langs vestkysten af Jylland og omkring Limfjorden.

På trods af sit navn findes den flere steder langt inde i landet, f.eks. i Midtjylland.

Udseende

Strandtudse er en lille tætbygget tudse 4-8 cm lang. De ret korte bagben




Strandtudse. Foto: Colourbox.

Vidste du...?

Strandtudsen kan løbe hurtigt, svømmer godt, klatrer og graver.

Strandtudsehanner, der har ynglet flere gange samme sted, er ofte trofast mod ynglestedet. Hvis ynglestedet ødelægges, kan det betyde, at end ikke nye vandhuller vil tiltrække disse hanner, og de vil derfor ikke yngle.



Jeg har gennem mange år talt og skrevet med Niels Erik Fejer, Vejdirektoratet, vedr. "mine" strandtudser, så han og andre myndigheder er velorienteret om deres vedholdende eksistens gennem mange år.

De populationer som findes her på arealerne på Nørholmsvej, DE er trofaste.

Sammenholdes dermed dette med citat fra Miljøministeriet:

Strandtudsehanner, der har ynglet flere gange samme sted, er ofte trofast mod ynglestedet. Hvis ynglestedet ødelægges, kan det betyde, at end ikke nye vandhuller vil tiltrække disse hanner, og de vil derfor ikke yngle.

MKR-rapporten er overfladisk, og lever ikke op til videnskabelig vished. Hvis den var en videnskabelig rapport, ville den være uredelig:

En myte som eksisterer i Danmark er:

Supplerende MKR, side 52: "Strandtudsen er en pionerart, der hurtigt kan udnytte nyopståede ofte midlertidige yngleområder, hvor hannernes kraftige stemmer tiltrækker hunner langt væk fra eksisterende yngleområder /4/. Strandtudsens haletudser er dårlige til at konkurrere med andre arters haletudser, og de er dårlige til at overleve tilstedeværelsen af rovdyr, som fx salamandre og fisk i vandhullet", og side 63: Padde er som udgangspunkt meget stedfaste, og få vandrer mere end 500 meter til nye ynglesteder. Strandtudse er dog, som beskrevet i afsnit 4.2.1, en udpræget pionerart, som kan ny-etablere sig flere kilometer fra kendte ynglesteder /4/. og side 78. (reference Adrados 2015 se neden).

MKR, Side 15: De fleste arter af padde er generelt stedfaste og vandrer typisk kun meget kort mellem deres ynglevandhuller og vinteropholdssteder. Strandtudse vandrer dog gerne længere efter nye ynglevandhuller, da arten er en udpræget pionerart. Etablering af motorvejen vil lokalt medføre en øget barriereeffekt, som vil bidrage til en isolering af paddebestande på hver side af vejanlægget. [Supplerende miljøkonsekvensrapport \(vejdirektoratet.dk\)](#)

MKR, side 52; Strandtudsen er en pionerart, der hurtigt kan udnytte nyopståede ofte midlertidige yngleområder, hvor hannernes kraftige stemmer tiltrækker hunner langt væk fra eksisterende yngleområder /4/. ref [strandtudse forvaltningsplan.pdf \(dn.dk\)](#) ved Lars Christian Adrados, Amphi Consult, Udgivet af: Naturstyrelsen, Miljø- og Fødevareministeriet 2015

Myten bliver etableret i kraft af denne refererede rapport af Lars Christian Adrados, Amphi Consult, Udgivet af: Naturstyrelsen, Miljø- og Fødevareministeriet 2015.

Rapporten har en omfattende litteraturliste til videnskabelige artikler. Problemet er, at disse studier ikke er blevet sat i spil og verificerede ift. de konklusioner, Lars Adrados og Naturstyrelsen, og efterfølgende SWECO og Vejdirektorat formulerer.

Der er ikke nogen videnskabelige studier som fastslår at strandtudsen er en pionerart!

Dette ses tydelig i et af de studier som det bliver refereret til i rapporten fra 2015:

SINSCH, U. (1992): Structure and dynamics of a natterjack toad metapopulation (*Bufo calamita*). *Oecologia* 90: 489-499. [Structure and dynamic of a natterjack toad metapopulation \(Bufo calamita\) | Oecologia \(springer.com\)](#)

Summary

The migratory and reproductive behaviour of *Bufo calamita* was studied at four neighbouring breeding sites in the northern Rhineland, Germany, from 1986 to 1991. Radio telemetry and marking systems based on toe-clipping and on microchips were used to follow the tracks of toads and for individual recognition. Emphasis lay on estimates of (1) the exchange of reproductive individuals between neighbouring sites, and (2) the reproductive success at each site. Allozyme electrophoresis served to assess the genetic diversity of local populations. More than 90% of all reproductive males showed a lifelong fidelity to the site of first breeding, whereas females did not prefer certain breeding sites. Due to the female-biased exchange of individuals among neighbouring sites the genetic

distance between local populations was generally low but increased with geographical distance. This pattern of spatial relations is consistent with the structure of a metapopulation. Moreover, up to three mass immigrations of males per breeding period, replacing previously reproductive individuals, suggested the existence of temporal populations successively reproducing at the same locality. Genetic distances were considerably greater between temporal populations than between local ones, indicating partial reproductive isolation. In fact, an exchange of reproductive individuals between the temporal populations at each site was not detected, but gene flow due to the recruitment of first-breeders originating from offspring other than their own seems probable. Thus, natterjack metapopulations consist of interacting local and temporal populations. The reproductive success differed considerably among the four sites and also between the temporal populations. Three out of four local populations had low reproductive success as well as the latest temporal population. The persistence of these populations depended entirely on the recruitment of juveniles from the only self-sustaining local population. This “rescue-effect” impeded local extinction. The discussion focuses on the modifications required to fit the classical metapopulation concept to the empirical findings and their consequences for the dynamics of amphibian metapopulations.

Når dette, som andre studier, fastslår, at 90% af alle reproduktive hanner udviser livslang trofasthed ved fødestedet, og hunnerne mindre flytter sig begrænset geografisk, er det det modsatte af pioner – De er trofaste og habitat afhængige.

Litteraturen som henvises til, har tydelige ikke noget indvirkning på beskrivelser og konklusioner om strandtudsen, og myten om pioner adfærd bliver ved at cirkulere blandt konsulent hus og vejdirektoratet.

! Problemet med at strandtudsen ikke er pioner, men trofast ved habitat, er at den er yderst sårbar ved enhver forstyrrelse eller ødelæggelse.

Der er i Danmark forsøgt at reetablere habitat og udsætte yngel: Jammerbugt kommune ikke succes, Randers kommune ikke succes, Fyn 3 kommuner ikke succes, København, Amager fælled ved København zoologiske have, ikke succes.

Alle videnskabelige studier viser sårbarhed og følsomhed for ændringer i habitat.

Den andre problematik som er i MKR er derfor:

MKR, side 117, 119, 121: Paddeskrab eller erstatningsområder ved siden af motorvej

Side 123: Vandhullerne etableres mindst 2 år før eksisterende vandhuller fjernes. Flytning af padde skal foregå over en hel sæson inden nedlæggelse af levesteder. Padde indfanges som æg, larver og adulte.

! Etablering af nye paddeskrab kan være en god ide, hvis de andre livsbetingelser er til stede, men det kan ikke legalisere fjernelse af habitater som strandtudserne selv har valgt.

Opfølgning på diverse tiltag ift. bevarelsen og genopbygning af habitats områder for strandtudsen.

A. FYN

2014. Tarup-Davinde

D. 15.sep. 2014. lukkes 100 udrydningstruede strandtudser ud i et grusgravsområde ved Tarup-Davinde nær Odense. Det sker i forsøget på at redde tudserne fra udryddelse på Fyns vigtigste indlandslokalitet.

<https://www.tv2fyn.dk/fyn/strandtudser-vender-tilbage>

Citat fra linket: 100 udrydningstruede strandtudser blev i dag lukket ud i et grusgravsområde ved Tarup-Davinde nær Odense. Det sker i forsøget på at redde tudserne fra udryddelse på Fyns vigtigste indlandslokalitet. Strandtudserne tåler dårligt konkurrence fra andre padder. De lever på kanten, *siger biolog Niels Damm fra konsulentfirmaet Amphi*. Siden har de små padder levet i beskyttede bassiner. Her har de brugt sommeren på at æde sig fede i tanglopper. Det var ham, der i foråret samlede haletudser og æg ind i grusgravene ved Tarup-Davinde.)

<https://www.dr.dk/nyheder/regionale/fyn/100-truede-tudser-faar-nyt-hjem>

De blev indsamlet af et konsulentfirma i foråret 2014 som haletudser og æg. Siden er de blevet opbevaret i bassiner på en diæt af tanglopper og er klar til at blive genudsat i grusgraven ved Langagervej/Rolighedsvej i Tarup-Davinde, hvor de blev indsamlet.

Der er tale om en akut indsats for at redde bestanden af strandtudser i Fyns vigtigste indlandslokalitet.

Projektet er et samarbejde mellem Faaborg-Midtfyn, Natur-Erhvervsstyrelsen, Nordfyns Kommuner og Odense, der har delt udgiften på 1,3 millioner kroner. Kommunerne er underlagt en forpligtelse til at beskytte bilag 4-arter.

Samtidig graves nye lavvandede vandhuller, så tudserne får lettere ved at sprede sig. Udsætningen, der finder sted mandag d. 15. september 2014 klokken 09.00.

Der findes et særdeles kort og informativt tv- klip fra TV2/Fyn, hvor der bl.a. understreges, at kommunerne har særlig forpligtelse, når det omhandler bilag IV-arter.

<http://www.tv2fyn.dk/article/479584:Sjaeldne-tudser-sat-ud>

Citat fra linket: Bag projektet står Odense, Nordfyn og Faaborg-Midtfyn kommuner. Skov- og Naturstyrelsen har skud halvdelen af de i alt 1,3 millioner kroner i projektet til de i alt 100 strandtudser og en forbedring af deres levesteder.

Pengene går også til at sikre deres leve- og ynglesteder, og da arten er omfattet af EU's habitats direktiv, har vi en særlig forpligtigelse til at beskytte deres levesteder, så vores børnebørn også kan opleve denne art i naturen, siger Lars Sønderby, skov og landskabsingeniør i Odense Kommune.

I 2018 foretages en gennemgang af **Tarup-Davinde mange små vandhuller** ift. diverse arter. [Se pdf nr.1.](#)

I 2020 foretager Amphi Consult eftersøgning af strandtudse i Kerteminde Kommune. Rapporten er underskrevet af Niels Damm, nd@amphi.dk, 2292 0797. Det var ham der i 2014 startede med at indsamle haletudser og æg. **Se pdf nr. 2. (HER GÅR DET HELLER IKKE GODT MED STRANDTUDSEN)**

- Den 05.08.2021 sendte jeg en mail til Niels Damm, Amphi for at få indsigt i projekternes succes
- Han svarede aldrig, så jeg skrev igen d. 4. jan. 2024. Niels Damm er der ikke mere. I stedet nu Lars Briggs. Tarup-Davinde er der observeret mellem 10-20 hanner.
-

B. Jammerbugt Kommune

2014. Strandtudsens – en fokusart i Jammerbugt Kommune.

Tekst fra Kommunes hjemmeside:

Formålet har været at forbedre de konkrete yngleforhold for strandtudse i de to vigtige delområder for strandtudse i Jammerbugt Kommune – Kollerup Strand og Grønnestrands samt strandengene ved Attrup. Her er der i efteråret 2014 etableret forbedrede yngleforhold for strandtudse ved rydning og etablering af ekstensiv afgræsning af tilgroede klitlavninger med temporære vandsamlinger, der har stort potentiale som nye yngleområder. Yderligere er der anlagt paddeskrab, på strategisk vigtige lokaliteter, for at stabilisere lokale yngle-populationer og skabe spredningsmuligheder for disse populationer.

2021. Strandtudsens i Jammerbugt Kommune.

Jeg kontakter Jammerbugt Kommune v. Allan Eskesen, Vand og Natur, Lundbakvej 5, 9490 Pandrup d. 28/04 2021 vedrørende hvilke resultater, deres indsats har afsted født i forhold til at forbedre yngleforhold for strandtudsens. Der er gået 7 år siden de startede.

Allan Eskesen svarer: *Det korte svar er at vi ikke har nogen data eller sikker dokumentation for den efterfølgende effekt af de tiltag vi lavede for strandtudser i det konkrete projekt.*

<https://www.jammerbugt.dk/media/1993053/strandtudse-biologi-og-forvaltning-lav-oploesning.pdf>

Se pdf nr. 3. Kompendium produceret af Jammerbugt Kommune 2014. Jeg har nedenfor indsat 2 sider derfra, som viser noget interessant, som jeg dog selv har observeret.

Bemærk første tekststykke: Når strandtudse-hannen har ynglet på en lokation, synes den at være trofast mod denne.

Biologi

Stedfasthed og udvandring

Når strandtudse-hannen har ynglet på en lokalitet, synes den at være trofast mod denne. Som et meget illustrativt eksempel kan nævnes Fyns Hoved, hvor strandtudsen i en længere årrække ikke kvækkede eller ynglede. Øverst på strandengen blev der gravet tre vandsamlinger med lidt forskellig dybde. Året efter kvækkede og ynglede strandtudser for første gang i 10 år på lokaliteten.

Derimod er de førstegangs ynglende hanner ikke trofaste. De vandrer op til flere kilometer omkring, for at finde nye yngleområder, forudsat at vandringsruterne er egnede.

Hunnerne er ikke stedfaste og migrerer til yngleområdet, efter de første hanner har kvækket.

Yngleområder

Strandtudsen er en pionerart, der som voksne kønsmodne dyr, langt fra eksisterende yngleområder, hurtigt kan udnytte nyopståede ofte temporære yngleområder. Her kan hannerne med deres kraftige stemme kalde hunnerne til.

Yngel kan gennemføre hele udviklingen fra æg til nyforvandlede tudser på kun ca. 5 uger under danske klimaforhold. Til gengæld er strandtudsens haletudser meget dårlige til at konkurrere med andre arters haletudser, og de overlever sjældent, hvis der er tilstedeværelse af rovdyr, bl.a. salamandre og vandkalvelarver i vandhullet. Det medfører, at det for strandtudsen gælder om at lægge sine æg i yngleområder, hvor haletudserne kan få vandet næsten for sig selv.

Som yngleområde foretrækker den derfor lavvandede ofte temporære helt lysåbne vandsamlinger, hvor ynglen kan udvikles meget hurtigt i det varme vand. I sådanne vandsamlinger er der forholdsvist få dyr, der kan spise haletudserne, og få dyr der konkurrerer med haletudserne om føden. Miljøet i yngleområderne må gerne forstyrres regelmæssigt, idet haletudserne lever af døde alger, der er fastgjort på sandkorn og andre små partikler.

En tilpasning til at formindske konkurrencen er, at strandtudsen kan yngle i vandsamlinger med brakvand, forudsat, at saltkoncentrationen ved æglægning



ikke overstiger 5‰. Ældre haletudser tåler op til 7-8‰ salt og de voksne tudser omkring 16‰. Haletudsernes stigende salttolerance er en tilpasning til, at kunne udvikles i brakvandshuller, hvor saltkoncentrationen stiger, efterhånden som vandet fordampes i løbet af foråret eller sommeren.

Det sker ofte, at strandtudsen vælger at yngle, men at lokaliteten udtørres inden haletudsernes forvandling. Så ynglesuccesen svinger meget fra år til år. Hvis der går nogle år, hvor strandtudsen ikke har ynglesucces, vil de fleste hanner være stedfaste. En ødelæggelse af yngleområdet kan medføre, at små bestande uddør, selv hvis der opstår andre egnede yngleområder i omegnen.

Rasteområder

Som fødesøgningsbiotop kræver strandtudsen åbne arealer med enten ingen eller meget lav vegetation, da den ellers har vanskeligt ved at finde føde. Sandede eller grusede områder er specielt foretrukne, da bevoksningen ofte er lav, og det er let for arten at grave sig ned om dagen. Den typiske fødesøgningsbiotop for nyforvandlede

strandtudser er udtørret men fugtig vandhulsbund. De nyforvandlede strandtudser bruger bredden af yngleområdet som fødesøgningsområde i omkring to uger, hvorefter de bevæger sig ud i landskabet, hvor de søger føde indtil overvintringen. Om dagen ændrer fødesøgningsbiotopen status til rasteområde, hvor strandtudsen graver sig et par cm ned i den løse bund eller gemmer sig i eksisterende hulninger.



Side 10

2014. Randers Kommune skriver følgende i 2014:

(Citater fra deres daværende hjemmeside)

Randers Kommunes tiltag og indgangstekst ved bilag IV-arter.

I Randers Kommune findes følgende bilag IV-arter: Løgfrø, Strandtudse, Spidssnudet frø, Stor Vandsalamander, Markfirben, Odder, flere arter af flagermus samt Grøn Kølleguldsmed.

Beskyttede arter - Bilag IV arter.

"Bilag IV-arter" er den dagligdags betegnelse for planter og dyr, der er opført på EF-habitatdirektivets

bilag IV. Arterne på dette bilag er strengt beskyttede i hele EU. Medlemslandene skal træffe foranstaltninger, der sikrer de nævnte arters naturlige udbredelsesområde. Dyrene må fx ikke fanges ind, deres æg ikke indsamles og deres yngle- og rasteområde må ikke ødelægges.

Link til kommunens paddeovervågningsrapporter. Sidst opdateret: 13.10.2014

<https://natur.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=9722>

Strandtudse var tidligere ret almindelig, men er gået stærkt tilbage, blandt andet på grund af kystsikring og dræning, der forhindrer at der opstår nye vandhuller på strandengene.

I Randers Kommune er der gamle registreringer af tudsen langs med nordsiden af Randers Fjord, disse er imidlertid gamle observationer, og Randers kommune har gennem en årrække eftersøgt den langs med fjorden uden held. Det er kommunens vurdering at arten er uddød her, i år 2010

fandt kommunen imidlertid en indlandsbestand i en nedlagt grusgravs sø nær Gassum.

RANDERS KOMMUNE OG Strandtudsen 2021?

<https://www.randers.dk/borger/natur-og-miljoe/naturbeskyttelse/dyr/strandtudseprojekt/>

Strandtudseprojekt

Kommunen fandt i forbindelse med paddeovervågningen i 2010 en lille og skrøbelig bestand af indlands strandtudser, som kun er fundet på en eneste lokalitet i kommunen.

Antallet af strandtudser, som blev fundet, var få. Det har fået kommunen til at igangsætte et projekt, som skal være med til at give arten en hjælpende hånd og være med til at sikre strandtudsens fremtidige eksistens i kommunen.

Kommunen har søgt og fået tilladelse fra Naturstyrelsen til at indsamle æg fra strandtudsens, passe dem til de forvandler sig til frøer og så genudsætte dem, et tiltag der er med til at hjælpe bestanden hurtigere på fode, da æggen af en lang række padder er særligt udsatte for at gå til grunde (udtørring, fortæring m.m.). Kommunen påbegyndte dette arbejde i 2011.

Kommunen arbejder ligeledes på at give arten et bedre levegrundlag i kommunen. Disse planer rummer etablering af en række velegnede strandtudse vandhuller langs med Randers fjord, fra området omkring Møllerup og ud til Sødring, og herfra videre op imod Mariager Fjord.

Kommunen eftersøgte strandtudsens gennem tre år, i netop dette område, da kommune har informationer om at den tidligere har været i området, eftersøgningen har imidlertid ikke båret frugt, hvorfor bestanden i området frygtes uddød.

Med tilladelsen til at indsamle æggene fra strandtudsens vil kommunen forsøge at genetablere en bestand langs med Randers Fjord.

- I juli måned 2012 blev der udsat ca. 1600 individer af strandtudsen. 800 stk. blev udsat på lokaliteten ved Gassum hvorfra æggene var indsamlet tidligere på året. De resterende 800 individer var overensstemmelse med den tilladelse kommunen fik fra Naturstyrelsen, blevet udsat i nogle nyetablerede vandhuller ved Sødring, et område der tidligere var en kendt lokalitet for strandtudsen.

2013 og frem:

Projektet blev afsluttet i overensstemmelse med den tilladelse som Randers kommune har fået, der er nu etableret en lille bestand af strandtudser i vandhullerne ved Sødring.

I årene fremover vil kommunen med mellemrum følge op på udviklingen af bestanden.

2021 RANDERS KOMMUNE

Da jeg ikke har kunne finde nogle oplysninger om udviklingen af bestanden ringe jeg d. 05-08-2021 til Randers Kommune og blev viderestillet til Vandinspektør Esben Kjær tlf. 25 44 16 16 (Vandløb...) Han blev total begejstret, da han hørte jeg interesserede mig for strandtudsens livsvilkår. Hans område er dog vandløb, så han henviste til Lars Sandberg, som står for strandtudsen og genudsætning: lars.sandberg@randers.dk Tlf. 53 32 73 00. Jeg har indtalt en tlf. besked, men efterfølgende sendte jeg en mail vedr. opfølgning på projektet.

Jeg har modtaget følgende svar:

Lars Sandberg fredag 6. aug. 11.05

- Hej Lisbeth
Dejligt at mærke interessen for strandtudserne rækker udover vores egen lille område, vi just gennemført en mindre overvågning og *resultatet heraf har været rimeligt nedslående, populationen ved Gassum vores moderpopulation var ikke tilstede jeg frygter den er uddød, populationen ved Sødring er der endnu, den har etableret sig men er forsat en lille udsat population hvor det hurtigt kan gå den forkerte vej*, men havde vi ikke genetableret den bestand i Sødring så kunne man forestille sig en situation i dag hvor der ikke var strandtudser i Randers kommune overhoved ??!!

Ja sådan kan det udvikle sig, dejligt at høre din interesse, følg endelig med og tøv ikke med at kontakte mig i fremtiden.

Venlig hilsen Lars Sandberg
Biolog

D.15-08-2021.

Jeg har skrevet til Lars Sandberg og spurgt til, hvorledes han erfaringer er med denne arts adfærd ift. støj? Kan han færdes rundt i frisk trav ifm. eftersøgningen af dem eller, skal han som vi bevæge sig forsigtig.

Afventer svar.

400 strandtudser prøver lykken på Thurø aug. 2013

<https://www.dr.dk/nyheder/viden/naturvidenskab/400-strandtudser-proever-lykken-paa-thuroe>

300 hektar truet natur er genskabt fra lukket krat til åbent overdrev. Zoo samarbejder med det private firma Amphi Consult om projektet. Firmaet bad for nogle år siden Københavns Zoo om at passe på nogle æg fra strandtudser fundet ved Refsvindinge på Fyn.

400 strandtudser blev udsat på Thurø Rev. Solen skinnede, og smilene var fremme fredag formiddag på øen Thurø lidt syd for Svendborg. Dyrepasser Lene Vestergren Rasmussen fra Københavns Zoo var på en vigtig mission.

De skal være med til at sikre, at tudsen igen kommer til at yngle på Thurø.

D. 2021.09.07 opfølgning på projektet.

Jeg ringer til dyrepasser Lene Rasmussen Kbh. ZOO. Hun oplyste, at hun ikke kendte noget til, hvorledes det er gået med de 400 strandtudser, idet området ikke har beboelse og dermed ikke oplagt med tilbagemeldinger fra lokalbefolkningen. Hun henviste til biolog Lene Bech Sandderhoff 61 70 12 83. Hun vidste ikke noget konkret – men henviste til **Arne Bruun, Svendborg Kommune/ 30 17 54 31/ arne.bruun@svendborg.dk**

Jeg ringede til ham og han oplyste, at han er meget interesseret i strandtudsen og hvert år lyttet efter hannernes kalden. Han hørte dem første gang i 2015 og der var 4. hanner

Dernæst

3. hanner i 2016,

5. hanner i 2017,

4. i 2018.

2. i 2019,

1. i 2020 og

1. i 2021. Efterfølgende formulerede han denne sætning: **"The edge of the extinction"**.

! Han havde også observeret, at tudserne valgte at kvække den samme sted år efter år, selvom der næsten ingen vand var i den. Det tyder på, at de er trofaste med deres habitat, selv hvis det ikke indeholder tilstrækkelig vand. De var ikke interesseret i de mere vandfyldte søer.

! Han fortalte også af man i det Sydfynske ø-hav syd for Fåborg, der kunne man tidligere tydeligt høre strandtudsernes sang fra Bjørnø og på halvøen Knold, når man lå i havn ved dyreborg. Sådan er det ikke længere. Biolog Jens Christensen og Kasper Novack ved Fåborg/Midtfyn Kommune ved meget mere om dette, fik jeg oplyst.

Det er svært at gennemskue om dette projekt er en del af Life Overdrev 2 Periode, (se nedenfor - fordi det foregår i samme periode og område. Men da det er Kbh. Zoo - dyrepasser Lene Rasmussen som har stået for opdræt af strandtudserne, har jeg skrevet en skrevet mail til dertil, for at høre hvorledes det går med populationen her 8 år senere.

til zoo ▾

Hej Lene Vestergren Rasmussen

Jeg har personlig gennem mange år levet tæt op af strandtudsen og hvert år dokumenterer jeg deres tilstedeværelse i mit område.

Hver eneste år, når foråret nærmer sig, bliver sindet urolig, kroppen mere årvågen og ørerne står på stikke i lytning efter hannernes sang. Da jeg i juni modtog Tidsskriftet Natur & Miljø/ Danmarks naturfredningsforening og læste den flotte beretning om dit store vedholdende engagement for bevarelse af strandtudsen ved udsættelse af haletudser, tænkte jeg, at nu var det tid til at kontakte dig.

Jeg skriver til dig, fordi jeg gennem mange år været optaget af, hvorledes strandtudsens fortsatte eksistens i Danmark forsøges at fastholdes/udbygges.

Jeg har bemærket, at du står særdeles centralt ift. strandtudse projekter på Fyn, så derfor vil jeg bl.a. gerne høre, hvorledes det går med de 400 udrødningstruede strandtudser, som blev udsat på Thurø Rev. i 2014.

Jeg læste om projektet allerede på det tidspunkt og nu hvor der er gået 7 år, tænker jeg, det er muligt at have et overblik over, hvorledes indsatsen har fungeret. Er det lykkedes, at få etableret en større bestand af strandtudser i området? Måske er du ikke tovholder på projektet, men det vil det være dejligt, hvis du kan henvise til hvem, der så følger det.

<https://www.dr.dk/nyheder/viden/naturvidenskab/400-strandtudser-proever-lykken-paa-thuroe>

Jeg har også læst en del om Life Overdrev 2 perioden(2010-2013) **Projektbeskrivelse:** <https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/life-overdrev-ii/>

men kan ikke finde frem til om udsætningen ved Thurø rev også var en del af dette. Hvis det omhandler en andre populationer, som du har kendskab til, vil det være så herligt, om du blot kort vil berette om resultatet af indsatsen ved disse steder.

Det er ikke enkelt at skabe overblik ift. de forskellige tiltag, der gennem tiden er foretaget på Fyn. Jeg tror og håber på, at netop du har det store overblik og at du vil være behjælpelig med at uddybe, hvor stor succes, der er med udsætning af haletudser - dels i allerede eksisterende og også i nye vandhuller.

Lykkes udsætning af haletudser, så der efterfølgende etableres selvstændige populationer?

Jeg er opmærksom på, at mine spørgsmål er store, men håber min henvendelse, kan tildeles lidt tid.

Jeg har vedhæfter en lille fotoserie fra strandtudserne her hvor jeg bor - 9000 Aalborg.

Mange venlige hilsener og på forhånd tak

Lisbeth Gjørtz Fast

Ovenstående mail sendt d. 15-08-2021

- **Afventer svar.**

Life Overdrev 2 Periode: (2010-2013)

300 hektar truet natur er genskabt fra lukket krat til åbent overdrev.

Projektbeskrivelse: <https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/life-overdrev-ii/>

Formål: LIFE-overdrev II havde til formål at forbedre og udvide truede overdrevsnaturtyper inden for

Natura 2000- områder via eksempelvis rydning, afgræsning. Der blev lavet naturforbedrende aktiviteter på knap 300 ha overdrevsnaturtyper, og aktiviteter som forbedrede naturtypernes potentiale for at udvide sig. Hertil kom, at der blev skabt forbedrede levesteder for strandtudse, stor vandsalamander, løvfrø og springfrø, som er opført på habitatdirektivets bilag IV. Et andet formål var at forbedre kendskabet til bekæmpelsesmuligheder for den invasive art rynket rose - også kaldet hybenrose, som er en stor trussel for de forskellige overdrevstyper. Projektet ville desuden sikre bedre information om naturområderne, samt forbedre vilkårene for ophold og besøg på arealerne.

Aktiviteterne var målrettet specifikke naturtyper og arter, som:

Tørt overdrev - eller skræntvegetation på kalkholdigt sand (6120)

Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (6210), Artsrige overdrev eller græs heder på mere eller mindre sur bund (6230), Hede (4030), Klithede (2140)

Grå klit og grønsværklit (2130)

Strandtudse, Løvfrø, Springfrø

Stor Vandsalamander.

Konklusion fra 2013:

Krat er blevet ryddet, vandhuller er rensset, og træer er fældet. Alt sammen for at hjælpe den truede naturtype - overdrev. Det kan se brutalt ud, når store maskiner ruller ud i naturen og begynder at fjerne bevoksning. Men det er sket i et nøje tilrettelagt naturprojekt, LIFE Overdrev II, som er søsat for at forbedre og udvide vigtige og truede overdrevsnaturtyper inden for Natura 2000-områderne:

Fyns Hoved, Lillegrund og Lillestrand, Thurø Rev, Sydfynske Øhav, Hanstholmreservatet, Nors Sø og Vandet Sø, Hanstholmknuden, Suså, Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen samt Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakker.

Læs afslutningsrapporten: Life Overdrev 2 - Lægmandsrapport 2013

https://naturstyrelsen.dk/media/nst/10889844/a4_overdrev_laegmand_aug13_web.pdf

Side 10 står der: Indsatsen har allerede båret frugt. I 2012 og 2013 yngede strandtudserne igen på Fyns Hoved. Det er det, jeg har fundet om strandtudsens.

Hvorledes ser situationen ud 2021? Henvendelse mangler

Strandtudsens skal have nye hjem overalt på Østfyn.

I Refsvindinge spiller natur- og kulturcenteret en stor rolle

<https://fyens.dk/artikel/strandtudsens-skal-have-nye-hjem-overalt-p%C3%A5-%C3%B8stfyn>

Samarbejdet mellem lokale jordejere, naturcentret i Refsvindinge og Københavns Zoo skal øge bestanden af paddearter markant

Artikel fra d. 2 aug. 2016 af Niels Andreasen (nan@fyens.dk)

Refsvindinge: Den lille bestand af den truede strandtudse i Refsvindinge-området skal sikres overlevelse og udbredelse over hele Østfyn.

Refsvindinge Natur- og Kulturcenter har i samarbejde med Københavns Zoos paddeprojekt udarbejdet en ambitiøs plan, som over de næste 15 år skal sikre ikke kun strandtudsens, men alle padder flere levesteder på Østfyn.

I samarbejde med Københavns Zoo søges Den Danske Naturfond om 1,5 millioner kroner. Pengene skal især bruges til at skabe egnede levesteder for padderne i vandhuller og vådområder hos jordejere.

- Tidsskriftet "NATUR & MILJØ/Danmarks Naturfredningsforening juni 2021" har en artikel om netop dette projekt. Dyrepasser Lene V. Rasmussen fra Zoologisk Have i København arbejder for at genoprette levesteder og bevare bestanden. Det startede i 2008, hvor det lykkes en skolelærer fra området at redde en streng af æg fra strandtudsens. Æggene klækkede i Zoo og det er efterkommere fra den oprindelige bestand, der her i 2021 sættes ud i Refsvindinge Lene V. Rasmussen

04.01. 2024 oplyser Lars Briggs, Amphi at der er 1-3 hanner i Refsvindinge.

09.01. 2024 oplyser Lene V. Rasmussen fra Zoologisk Have i Kbh. at bestanden i Refsvindinge ikke har det godt. Ganske få hanner tilbage.

KONKLUSION: ift. bevarelse, genopbygning og etablering af nye levesteder/habitats områder for strandtudsens i Jammerbugt Kommune, Randers Kommune, Refsvingede, Thurø

- Jammerbugt Kommune: Ingen data eller sikker dokumentation for den efterfølgende effekt af de tiltag, der lavede for strandtudsens ifm. til det konkrete projekt.
- Randers Kommune: Rimelig nedslående. Populationen ved Gassum vores moderpopulation var ikke tilstede, de frygter den er uddød... Lars Sandberg (han står for strandtudsens og genudsætning).
- Refsvingede: Eftersøgning af strandtudsens meget nedslående 1-3 hanner tilbage.
- Thurø: Strandtudsens er næsten forsvundet der.
- Tarup-Davinde. I 2006 blev der inden opstart observeret 10-20 hanner. Det er lykket at fastholde denne bestand 2024.

Ovenstående redegørelse ift. projekter vedrørende opbygning og udvidelse af strandtudse populationer taler sit eget sprog.

Konklusionen må været :

Fortsat tilstedeværelse at strandtudsen i Danmark, kræver, at man skal bevare og sikre de habitater som strandtudserne SELV VÆLGER.

Jeg vælger at sætte strandtudsens artbeskrivelse ind igen, idet jeg erfarer, at Vejdirektoratet, konsulenthuse m.fl. vedholdende oplyser, at strandtudsen nu lige pludselig er en pioner. Hvis den er så omstillingsparat, som der skrives, ville resultatet af ovennævnte projekter set anderledes ud.

Jeg vil på det skarpeste bede Vejdirektoratet og at forstå følgende

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Natur & Vand ▾ Friluftsliv ▾ Luft & Støj ▾ Erhverv ▾ Kemi ▾ Affald & Jord ▾

Du er her: > Forside > Natur & Vand > Natur > Artsleksikon > Padder > Strandtudse

Strandtudse

Strandtudsens er lille og tætbygget og har en tydelig gul stribe ned langs ryggen. Den bliver op til 8 cm lang.

Den kendes fra hele landet, men er nu blevet sjældent mange steder.

Den yngler mest i søer uden bevoksning eller søer, der tørrer ud i løbet af sommeren.

Udbredelse

Strandtudsens er udbredt i Vesteuropa, Sydsverige, det vestlige Rusland og Schweiz.

Strandtudsens er kendt fra hele Danmark, også fra mange små øer, men dog ikke Læsø. Nu er den gået meget stærkt tilbage og er blevet sjældent i mange dele af landet. I Østdanmark kendes der p.t. kun fire lokaliteter på Sjælland. I Himmerland og Østjylland er arten ligeledes gået tilbage. Strandtudse synes helt at være forsvundet fra Sønderjyllands vestkyst. Flest strandtudser findes der formodentlig nu langs vestkysten af Jylland og omkring Limfjorden.

På trods af sit navn findes den flere steder langt inde i landet, f.eks. i Midtjylland.

Udseende

Strandtudse er en lille tætbygget tudse 4-8 cm lang. De ret korte bagben

Strandtudse. Foto: Colourbox.

Vidste du...?

Strandtudsens kan løbe hurtigt, svømmer godt, klatrer og graver.

Strandtudsehanner, der har ynglet flere gange samme sted, er ofte trofast mod ynglestedet. Hvis ynglestedet ødelægges, kan det betyde, at end ikke nye vandhuller vil tiltrække disse hanner, og de vil derfor ikke yngle.

Kompensationsområderne for strandtudsens har ikke sit hold i virkeligheden: Efter en flerårig periode med anlægsaktiviteter, har de næppe overlevet som bæredygtig population.

At tro, at "den økologiske funktionalitet kan opretholdes i driftsfasen", (jf VVM 20121, side 15) er ikke bare et ukvalificeret gæt, men et udsagn som ikke bygger på nogen form for evidens og derfor usandt.

Et af de andre problemer som MKR ikke formår/vælger at beskrive er, at Mikroplastik og Nano-plastik er en stor trussel for strandtudsens reproduktionen!

Det fremgår i flere videnskabelige studier: [Microplastics pollution in larvae of toads, frogs and newts in anthropopressure gradient - ScienceDirect](#)

Man kan ikke henvise til nogle steder i verden, hvor strandtudsens lever tæt op ad en motorvej, og derfor er det en direkte overtrædelse af konventioner, at etablere en motorvej i deres habitat. Faunapassager for strandtudsens sikrer jo ikke deres habitat ej heller fjerner det støj eller forbedrer deres fertilitet.

Regeringen/Vejdirektoratet motorvejsprojekt lever ikke op til EU's habitat direktiv vedrørende bilag 4 arter, Bern konventionen og Danmarks ansvar.

Det er nødvendigt at vi alle seriøst alle forholder os ansvarligt i forhold til verdens klima og miljø. Selvom strandtudsens er lille og uanseelig i størrelse, så har vi ALLE som ovennævnt EN INTERNATIONAL FORPLIGTIGELSE til at overholde de internationale krav direktiver og konventioner vi som land har underskrevet.

Derfor ser jeg kun én mulighed. Ingen motorvej hen over Egholm.

Lisbeth Gjørtz Fast. Nørholmsvej 101, 9000 Aalborg

Tlf. 26148333. Kontakt@lisbethfast.dk

[Giv strandtudsens plads, så den kan overleve](#)



En af "mine" strandtudser her ved gården.

Nørholmsvej 101, 9000 Aalborg